

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

[§. 2.] pios libros.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

n 2 Cor.

7.3.

o Psal. 57.5

p Isai. 6.10

q Ioan. 3.

47.

r Ezech. 3.8.

Lib. 6.

Moral. 4.5.

s Isai. 11.8.

n ad sua desideria coaceruent sibi Magistros praeerentes auribus: non inculcantes solidas veritates, à quibus auditum suum auerunt: sed iocis & fabulis, ipsos recreantes, quas ipsi libentius audiunt: Aut, si hoc non potest obtinere, efficit (quemadmodum ait Dauid) vt o sicut aspidēs serda obturent aures suas, ne verbis Dei attendant: aut tantum ex curiositate, & ad tempus fallendum, ea audiant, ita vt de illis dixisse videatur Isaias: p excaca cor populi huius; & aures eius aggraua; & oculos eius claude, ne forte videat oculis suis, & auribus suis audiat, & corde suo intelligat, & conuertatur. Id quod solet esse reprobationis signum: q qui enim ex Deo non est, horret verba Dei audire, & subtrahit se, ne illa audiat. Quemadmodum infelices Hebraei, qui se intra ipsum templum absconderunt, vt sua Idola colerent; ocludentes ipsum aditum pariete exstructo, ne quis ingrederetur, & eos videret. Sed quauis tanta diligentia parietem exstraxerunt, remansit tamen r foramen vnum in pariete, iussitque Deus Prophetam Ezechielem fodere parietem, & ingredi, vt abominaciones pessimas, quas illi intus faciebant, videret. quia nunquam Deus deserit omnino in hac vita huiusmodi peccatores: potius Concionatoribus & Confessarijs inspirat, vt eos etiam in suis angulis latentes quarant, eorumque scelera in lucem proferant, vt reparent: fodientes, vt ait S. Gregorius, per syndarefis siue conscientiae foramen; quod, etsi reliqua ocludantur, semper patet: ideoque semper superest ratio aliqua eos videndi, alloquendi, ac de malo quod faciunt, ac periculo in quo versantur, monendi, & inuitandi ad miserrimam speciem, & obscuritatem, in qua haerent, deserendam. Sed quoniam eorum durities magna est, horrendos ictus oportet adhibere, minarum, efficacium rationum, ac reprehensionum; ad eos emolliendos, & conscientiarum foramina dilatanda: persuadendo illis, vt aperire ea velint, ac manifestare; gratumque habeant, ea cognosci, vt curationem recipiant. Nec abijciant animum ipsi Concionatores: nam, quemadmodum per Isaiam promittit Dominus, verbo Dei poterunt s manum suam mittere per foramen aspidis, & cauernam reguli: & inde eos extrahere, conuertendo peccatores, per haec animalia significatos.

§. 2. Sacrorum piorumque librorum lectio.

Sed quoniam non semper est commoditas audiendi conciones, constituit prouidentia diuina secundum medium ad conuertendos peccatores, Sacros scilicet libros: in quibus scripta sunt verba, quae Deus ipse per os filij sui Iesv Christi D. N. aut per suos Prophetas, Apostolos, aut Euangelistas est locutus; libros item spirituales & pios à viris Sanctis & Spiritus Magistris conscriptos, qui oēs instar sunt concionatorum, verba & sententias, quas continent, proferentium; quas ipse Deus Sanctis suis inspirationibus ad cor loquitur. Nam teste S. Augustino: cum oramus, cum Deo lo-

qui-

quimur: sed cum legimus, DEVS loquitur nobiscum. Nominatio verò diuina Scriptura (vt ait S. Gregorius) est tanquam Epistola quadam à Deo nobis missa; qua, quid in obsequium suū à nobis fieri velit, significat. Imò dicere licet: totam ipsam Scripturam sacram esse tanquam septem Epistolas à Christo D. N. in Apocalypsi missas, septē Asiæ Episcopis & Ecclesijs, quæ septem hominum genera in Ecclesia existentium repræsentant. Quibus significat illis, quid facere eos oporteat ad salutem consequendam. *Debitantes* in fide monet, vt firmi sint, ac constantes; eos, qui *charitatem amiserunt*, vt pœnitentiam agant; & eam reparent; *tepidos*, vt feruescant; *desperantes* siue diffidentes, vt confidant; *tentatos*, vt resistent; eos, qui *persecutionem patiuntur*, vt eas tolerant; *Iustos*, vt crescant, ac perficiantur; *perfectos* verò, vt & ipsi perseuerent, & alios ad id permouere studeant. Et eam ob causam vitia reprehendit, & virtutes extollit; supplicia peccatoribus minatur, & ingentia præmia iustis promittit: omnibus verò cetera promittit auxilia. quæ omnia varijs exemplis & euentibus confirmat, multasque rationes atque motiua adducit efficacissima.

EXAMINA igitur, ad quodnam horum septem generum tua conscientia pertineat; & ad Sacrorū librorum lectionem cum animi demissione accede: ibi enim inuenies Dei Epistolā, qua ille tecum de tuo remedio loquitur. Et propterea idem S. Gregorius ait verbum Dei esse sicut manna, a *habens in se omne delectamentum, & omnis saporis suauitatem*: ed quòd ad legentium, vel audientium necessitates sese accommodet, cuiuscumque illi sunt conscientia. *Nutantibus* enim fortitudinem largitur; *peccatoribus* pœnitentiā; *feruorē tepidis*; *pusillanimitibus* fiduciam; *tentatis* fortitudinē; *persecutionem patientibus* tolerantiam; *Iustis* perfectionē, *perfectis* verò perseuerantiam. Quod si in peccato aliquo sis, ac desideras illud deponere, librum accipias: DEVS per illū te vocabit; & ita illustrabit, vt omninò conuertaris. Quemadmodū euenit S. Augustino: cuius conuersio tandē perfecta fuit ab vna voce dicente ipsi: ACCIPE & LEGE. accipiens verò ipse S. Pauli Epistolas legit illa Apostoli verba: *non in cubilibus & impudicitis, non in contentione & emulatione: sed induimini Dominum nostrum I. C. & carnis curam ne feceritis in desideriis*. quæ cum legisset; ita radius quidam lucis cor eius penetrauit, vt totū mutaret: quemadmodū etiam euenit S. Antonio, audienti legi quēdam locum Euangelij: cuius verba tanquam sibi soli dicta, accepit. Quod si per te ipsum, quod leges, intelligere nō possis: prospiciet DEVS de aliquo interprete, qui tibi subueniat. quemadmodum euenit Quæstori c *Candacis Regina Ethiopum*: qui dum curru veheretur, legebat Isaiam Prophetam, nec intelligebat: sed Spiritus S. dixit Philippo, vt accedens ad eum, sententiam Isaiæ, quam ille legebat, declararet. ex qua declaratione ille conuersus & baptizatus est.

In Psal. 65.

Libr. 4. Epistol. 40.

7. Genera hominum.

Lib. 6. Mor. c. 9. a Sap. 16. 20.

Lib. 8. Confess. c. 12.

b Rom. 13. 13.

c Act. 8. 26. 25.

SEP

Ducis spiritus
Tract. 1. c. 2
Vite San-
ctorum.
Libr. 8.
Confess. c. 8.

SED quoniam de spirituali hac lectione fusius in alio loco egimus, finem hic faciam, si tantum addidero, quod libri pij tunc nominatim sint diuina vocationis media, cum referunt vitas Sanctorum: quorum exempla solent esse valde efficacia, ad conuertendos peccatores, & stupendam vitæ illorum mutationem: quemadmodum Magni Antonij vita à S. Athanasio scripta effecit. ex cuius lectione occasionem sumpsit S. Augustinus ad præclaram illam sententiam proferendam; *surgunt indocti & cælum rapiunt: & nos cum doctrinis nostris sine corde, ecce vbi voluimus in carne & sanguine.* simile initium habuit stupenda B. Patris nostri Ignatij conuersio, cuius cor DEVS mirabiliter commutauit, cum Sanctorum vitas legeret, quemadmodum etiam alij sunt mutati, eius vitam legentes

§. 3. *Exempla bona & cum Iustis consuetudo.*

EX hoc Sacrorum librorum medio pergere possumus ad tertium diuina vocationis medium, ad conuertendos peccatores: feruentia scilicet Iustorum ac piorum, cum quibus illi versantur, exempla. Illorum enim opera, etiam si linguam non habeant, sunt tamen Prædicatores, Lectiones viuæ, certaque ac firma instar prodigiorum testimonia, confirmantia ea quæ Fides docet; cordaque vehementer permouentia eorum, qui illa cernunt: vt sequantur & imitentur eos, qui talia faciunt. Quid enim existimas bonum latronem in cruce pendentem excitasse; & vt conuerteretur, permouisse, nisi excellentem illam & exemplarem Christi D. Sanctitatem, cum quo simul erat crucifixus? videns enim heroicam eius patientiam, & charitatem: credidit, illum esse verum Deum, quemadmodum ipse dicebat: & hac fide permotus dixit: *a Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum.* Et in primæua, Ecclesia exemplares Christianorum vitæ, qui (vt ait Apostolus) *b in medio nationis prauæ & peruersæ lucebant sicut luminaria in mundo,* in tantam gentes admirationem rapiabant, vt illas permutarent, & ad sequendas pertraherent. Quam ob causam idem Apostolus suadebat *c mulieri Christianæ haberi virum infidelem & consentientem habitare cum illa absque detrimento religionis; ne illum dimitteret: vnde enim scis (inquit) mulier, si virum saluum facies tantum enim valet vita & conuersatio Sancta, vt sanctificari possit vir infidelis per mulierem fidelem.* Quemadmodum S. Cæcilia suum Sponsum Valerianum conuertit, & S. Monica inuictâ suâ patientiâ, ita mariti infidelis feritatem permutauit, vt Christianus fieret. & eandem ob causam suadet Apostolus marito fideli, ne dimittat infidelem vxorem; sed speret in Deo, quod sit eam per bonam suam vitam conuersurus. quemadmodum S. Chrysanthus S. Dariam vxorem suam conuertit. Et fortè ad conuersionem RUTH nostrâ non parum adiuuit mariti religio, cui

Latro Christi
sui exemplo
conuersus.

a Luc. 22. 42

b Phil. 2. 35.

c 1. Cor. 7. 13